

Kljaja — izvešilni ponedeljek — vsak dan jutro. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neprilagojena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Zbiratelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarne Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel let L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglaš se računa po število ene kolone (72 mm). — Oglaš trgovcev in obrtnikov po 40 stot. osmrtice, zalvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglaš denarnih zavozar. po L. 2.—. — Mali oglaš po 20 stot. beseda, najmanj po L. 2.—. — Oglaš, naročena in reklamacije se pošiljajo izključno uredništvu Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Pred težko nalogo

V laških časopisih čitamo čudne stvari. Te dni sta bila pred porotnim sodiščem oproščena dva fašista, ki sta umorila nekega socialističnega voditelja. Takoj na to je bil ubit neki socialistični poslanec. A to ne morda v navadnem poboju, marveč so se ubijalci pripeljali na mesto, kjer so znali, da bo imel poslanec shod. Tam so ga čakali, ubili in potem zbežali. Skoraj istočasno — menda dan ali par dni pozneje — je bil ranjen tudi neki fašistovski poslanec. Imena oseb in mest so postranska stvar: danes tukaj, jutri tam, danes meni, jutri tebi! Med socialisti in fašisti je bil sklenjen in formalno podpisan mir; imenujejo ga celo — po vzoru mednarodnih »mirov« — »rimski mir«. Ministrski predsednik Bonomi pa izdaja in brzojavlja prefektom najstrožja povelja, naj z vsemi sredstvi vzdrži red! Ali, kakor nalašč, se — ravno nasprotno temu — z vsemi sredstvi vzdržuje in izvršuje vedno večji nered.

Tudi v teh slučajih so zastopniki socialistov in menda celo fašistov protestirali pri Bonomiju. Ta pa se sklicuje na svoje telegrame in objavlja, da bo brzojavljaval svojim prefektom še bolj energično. Do sedaj je nemarne prefekte le premešal iz enega mesta na drugo, sedaj pa baje jih namagala celo odstavljati. Težko da bi pomagala tudi ta odredba; v zraku se že čuti vedno večja obnemoglost državnih oblasti. Stranke čutijo to in se oborožujejo kljub vsem naredbam proti zlorabljanju orožja. Delo državnih organov postaja vedno bolj ogromno, odgovorno in nevarno; najvestnejšim in najmarljivejšim uradnikom padajo roke v obnemoglosti in gotovo se marsikakemu prefektu in odgovornemu komisarju odvali težek kamen od srca, ko ga zadene Bonomijeva kazen v obliki odpusta, ker gotovo mnogi ne blagoslovijo dneva, ko so stopili v to službo, ki je v sedanjih razmerah postala naravnost pekleniška. Treba je pomisliti, da ni šala izvrševati v današnji dneh policijsko službo, ko je dela čez glavo, ko se dan za dnevom vršijo oboro-

ženi konflikti, ko človek ne ve, ali ustreže svojim višjim bolj s popustljivostjo, ali bolj z odločnostjo, ko ne gre več za borbo proti posameznim zločincem, marveč z organiziranimi in oboroženimi političnimi strujami.

Ob takih razmerah človek kaj lahko pretrdo zadene ob eno, ali drugo stran, in obe sti oboroženi; in slednjič so politični organi, nižji in višji, tudi ljudje iz krvi in mesa, kakor vsi drugi. In čeravno bi po svojem poklicu morali stati nad strankami, njih današnja burna doba ne dovoljuje tega in nehotne se njih srce in njih življenjski interesi nagibljejo na desno ali na levo. Oni sicer skušajo, kolikor se da, prikriti to njim prepovedane simpatije, ali stranke so jako nezaupne in tenkočutne ter spoznavajo takoj na licu nepristranskega organa, več ali manj tajnega zaveznika ali nasprotnika.

Kakor hitro se zgodi to, se izpreminja ves položaj in namesto da bi imeli pred seboj dve boreči se stranki in nad istimi stoječo nepristransko državno oblast, ostajate na pozorišču le boreči se stranki ter izginjajo državna oblast, državna avtoriteta in država sama.

Ti pojavi se množijo vedno bolj in postajajo vedno bolj jasni ne le profesionalnim politikom, marveč tudi širokim masam. Izhoda iz tega položaja ni videti kajti gospodarska kriza dela borbo vedno bolj ostro in brezobzirno, da ruši državni red in spoštovanje do zakonov in državnih oblasti.

Brez strogega državnega reda pa ni mogoča vzpostavitev razbitega narodnega gospodarstva. Gospodarski nered pospešuje državni nered in obratno: državni nered pospešuje gospodarski nered. Izgledi v bodočnost so vsled vsega tega zelo žalostni.

Vsekakor bo treba mozem, ki so na vladi, mnogo več energije in korenitosti, kot so jo pokazali v svojih dosedanjih odlokih, ako mislijo resno na rešitev te težke naloge, ki jo imajo pred seboj.

Jugoslavija

Kraljev povratek

BELGRAD, 6. Kakor javlja »Balkan«, je pričakovati povratek Njegovega Velikanstva kralja Aleksandra še pred jesenskimi zasedanjem narodne skupščine, katere prva seja je določena na 20. t. m.

Albanci napovedujejo generalni napad. Sklepi ministrskega sveta. — Poziv rezerv. — Nota vlade zaveznikom

BELGRAD, 4. Vesti iz Skoplja pravijo, da se ob vsej albanski meji z vsakim dnem razvrščajo čete tiranske vlade. Na arški fronti so se obstrlejevale jugoslovenske in albanske izvidne patrulje. Opazila se gibanje topništva na albanski strani. Ugotovilo se je, da so municija za topništvo in puške italijanskega izvora. To trdi tudi veliko število ujetnikov, granate pa, ki niso eksplodirale, nosijo italijanski žig. Albanske čete so večinoma oblečene v francoske uniforme, glede katerih trdijo ujetniki, da so jih dobili od Italijanov. Pri ujetem častniku tiranske vlade Aliju Prištincu so našli pisno albanskega vojnega ministra iz Tirane, s katerim se odreja Albancem, naj napadejo jugoslovenske postojanke in naj zavzamejo mejo iz I. 1913.

BELGRAD, 5. Tiranska vlada noče čakati odločitve veleposlaniške konference in napada neprestano jugoslovenske meje. Ponoči, 2. t. m. okoli polnoči so Albanci napadli jugoslovenske postojanke pri radimirskem potoku. Ker so napadli z vseh strani, se jim je posrečilo prekorčiti potok z enim vodom. Kasneje so jugoslovenske čete zavrnile sovražnika in ga potisnile nazaj. Na albanski meji se opaža zadnje dni zelo živahno gibanje albanskih čet. Čuje se tudi ožen topov. Albanska oblastva nastopajo zelo kruto proti jugoslovenskemu življu. Ubijstva so na dnevnem redu.

BELGRAD, 4. Danes dopoldne so bile v vojnem ministru dolgotrajne konference glede zavarovanja jugoslovenskih mej proti Albaniji in Ogrski. Konference je vodil vojni minister in so se jih udeležili vojvoda Bojović, polkovnik generalnega štaba Petar Marković in drugi vojaški strokovnjaki. Konferenca je odobrila predloge generalnega štaba za močno zavarovanje mej proti Albaniji in Ogrski.

BELGRAD, 4. Ministrski svet je na današnji seji odobril vse sklepe vojnega ministru in generalnega štaba, ki so bili sprejeti na dopoldanski konferenci v vojnem ministru. Vojni minister je podal izčrpno poročilo o položaju v Albaniji.

LJUBLJANA, 5. K večeršnjemu kratkemu poročilu o seji ministrskega sveta dodaja dopisnik »Slov. Naroda« še sledeče podrobnosti: Seja ministrskega sveta je trajala do 1. ure popoldne. Predmet obširni diskusiji je bilo pereče albansko vprašanje, dogodki zadnjih dni ob albanski meji, koncentracija albanskih čet in sumljivi pojavi na ogrski me-

ji, ker tudi Ogrski koncentrirajo številne čete. Položaj na albanski meji je zelo kritičen. Albanci oz. tiranska vlada pripravljajo faktično na jugoslovenske postojanke splošno ofenzivo na celi mejni črti. Vojni minister general Zečević je po dolgi konferenci z generalnim štabom in operativnim oddelkom vojnega ministru poročal o predlogih in rezultatih te konference ministrskemu svetu. Ministrski svet je odobril in sprejel v celoti vse predloge, izdelane od generalnega štaba v svrhu zavarovanja mej, tako proti Albaniji kakor tudi proti Ogrski. Sklenjeno je, da pošlji znatna vojaška in žandarmerijska ojačenja na vso albansko mejno črto.

Faktično odhajajo polki, divizije in posamezne artiljerijske enice v ogrožene kraje. Ker se dan za dnem koncentrirajo ob meji albanske čete, je za slučaj splošnega napada ministrski svet sklenil, da vojno ministru pozove na 6 tedensko orožno vajo vojaške rezerve, posebno one letnike, ki so služili v letih 1918 do 1920. Ministrski svet je tudi odobril ministru vojne in mornarice zato potrebne kredite. Vojni minister je dobil pooblastilo, da ukrene vse potrebno v obrambo mej.

Vojni minister general Zečević je na tej seji podal tudi obširno poročilo o zadnjih dogodkih na albanski meji. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je kot zunanji minister podal poročilo o situaciji z diplomatskega stališča. Naglašal je dejstvo, da je Zveza narodov sklenila v rešitev razmejitvenega vprašanja poslati v Albanijo mednarodno komisijo, v kateri Jugoslavija nima svojega zastopnika, čeprav je ona najbolj zainteresirana. Tendence zaveznikov je bila, da Jugoslavijo v tej komisiji prezo. Ministrski svet je sklenil, poslati vsem zavezniki državam obširno oto, v kateri bodo pojasnjene vse sporne točke glede Albanije.

Takojšnje klicanje narodne skupščine

BELGRAD, 6. Z ozirom na resne dogodke v Albaniji priobčuje večeršnja »Epoha« daljši članek, v katerem nastopa za takojšnje sklicanje narodne skupščine, to je še pred 20. t. m. — Socialno demokratični klub je poslal vladi pismo zahtevo, da se v zmislu paragrafa 51. vidovdanske ustave skupščina takoj skliče, ker je dan slučaj, da bo naša država napadena od zunanjega sovražnika in je na podlagi tega zakona sklicati skupščino k permanentnemu zasedanju. Narodna skupščina mora stati na braniku proti navalom albanskih in ogrskih čet.

Nemški železniški material za Jugoslavijo

PARIZ, 6. Listu »Information« poročajo iz Belgrade: V Belgradu pričakujejo za 9. oktobra 25 nemških lokomotiv in 2000 vagonov. Ta material bo izročila Nemčija na račun vojne odškodnine.

Javni red in mir v Jugoslaviji

LJUBLJANA, 6. Belgrajski listi prinašajo zanimivo vest da ni bilo tekmo-

zadnjih dveh dni v vsej državi na podlagi poročil nikakega uboja niti požiga. Tudi v južni Srbiji vlada popoln mir in red.

Čehoslovaška

Beneš in italijansko posredovanje radi Zaprane Ogrske

PRAGA, 6. »Lidove Noviny« objavljajo podrobnosti o delovanju Čehoslovaške z ozirom na zadevo Zaprane Ogrske ter pravijo med drugim: Ko je Beneš, ki so ga prosili za posredovanje, izvedel o italijanskem posredovanju in o notni zaveznikov, je javil ogrski vladi, da ne more sprejeti posredovanja. Pogoj za čehoslovaško posredovanje bi bil ta, da bi Ogrska morala priznati veljavnost trianonske mirovne pogodbe, dočim bi se čehoslovaška vlada morala svorazumeti s čehoslovaško posredovanjem z velikim in malim sporazumom. Vse prizadevanje države, tudi Italija, so priznale, da je bilo postopanje čehoslovaške populnoma pravilno in da je služilo koristim mira. Poslaniška konferenca pa se je Benešu zahvalila za njegove pravične kakor tudi miroljubne korake.

Novi jugoslovenski poslanik v Pragi Krepitve Malega sporazuma

PRAGA, 6. Naslednik prvega jugoslovenskega zastopnika v Pragi Hribarja Bogumil Vošnjak je prdložil predsedniku Masaryku svoja poverljiva pisma. Tej svečanosti sta prisostvovala ministrski predsednik Beneš in kancelar dr. Samal. Vošnjak je naglašal v svojem govoru pomnino na skupne borbe in na zvezo, ki združuje oba bratska naroda. Masaryk je rekel v svojem odgovoru, da velevaro skupne borbe obeh držav v preteklosti skupno nastopanje tudi za bodočnost v obrambo svoje svobode. Pri tem lahko računate obe državi na svojo lastno moč, na moč Romunske in zaveznikiških držav.

Rusija

Japonski pohlepi na Daljnem vzhodu

PARIZ, 6. Listu »Information« poročajo iz Revelja 5. t. m.: Po vesteh, ki so prišle z Daljnega vzhoda, je Japonska pripravljena odpoklicati svoje čete iz vzhodne Sibirije, ako ji daljnovzhodna sovjetska republika odstopi severni del Sahalina in ji dovoli znatne predprave glede ribolova ob ustju reke Amur in ob obali Kamčatke. Harbinski listi poročajo, da je Japonska v zvezi za dobo 30 let v najem obsežne kose ruskega ozemlja.

Avstrija

Ogrske tolpe streljajo na civilno prebivalstvo mesta Bruck. — Protest avstrijske vlade

DUNAJ, 6. Neka uradna nota pravi: Ogrske tolpe streljajo s puškami in strojnimi in samo proti položajem avstrijskih čet pri Brucku, temveč tudi proti mestu samemu. Civilno prebivalstvo omenjenega mesta se nahaja vsled tega v veliki nevarnosti. Avstrijska vlada je naznanila te dogodke zaveznikom in je vložila odločen protest.

Vtiš vesti o izpraznitvi »Burgenlanda« na Dunaju

DUNAJ, 6. Z ozirom na uradno madžarsko vest o izpraznitvi Burgenlanda piše »Politische Korrespondenz«: Ta rešitev zapadno-ogrskega vprašanja dokazuje, da avstrijska vlada postopa previdno, odklanjajoč podpis zapisnika o izročitvi, preden se ne sprejmejo pogoji, ki jih je ponovno stavila. Medzaveznikiška vojaška misija ima od danes pravno in formalno v posesti Burgenland in bi ga lahko sedaj izročila Avstriji, toda ta izročitev bi bila samo iluzorična, ker tisti ki ima sedaj vso oblast v Burgenlandu ni ne madžarska vlada ne šopronjska medzaveznikiška komisija. Izjava madžarske vlade v not, poslani poslaniški konferenci, češ da je Madžarska izvršila s podpisom zapisnika o izročitvi pogoje ententnega ultimatum, ne menja nič na dejstvu, da gre le za iluzorične formalnosti izročitve, ki ne morejo zmanjšati dolžnosti zaveznikiških držav, da dejanski izroči Burgenland Avstriji in da ji z jamčijo neovirano posest izročene dežele.

Ogrska

Nove težkoče v Zapadni Ogrski. — Ogrska vlada si pere roke in pravi, da upa v uspeh italijanskega posredovanja

BUDIMPESTA, 6. Ogrski dopisni urad javlja: Glasom vesti, ki so prišle v Budimpesto iz krajev onstran demarkacijske črte v Zapadni Ogrski, ustanovljajo nezadovoljnosti iz krajev, ki so jih Ogrski izpraznili, krajevne odbore, ki se obnašajo kot samoupravne in neodvisne organizacije. Tem poskusom pustolovcev, ki nimajo nobene politične izobrazbe, se ne sme pripisovati nobena važnost. Ti dogodki bi se ne bili pojavili, ko bi bila Avstrija hotela prevzeti kraje, ki jih je Ogrska odstopila v zmislu trianonske mirovne pogodbe, in so le posledica razdraženosti, v kateri se nahaja prebivalstvo radi predolgotrajne krize. Ogrska vlada bo stala neomajno na stališču pravičnega sporazuma, ki upa da se bo dosegel potom dogajanj, katera so se za-

čela po posredovanju Italije. Ogrska se ne bo dala zapeljati po nobenem neprimisljenem dejanju in bo šla po poti, ki vodi k vzpostavitvi miru v Srednji Evropi.

Morilec grofa Tisze obsojen na smrt BUDIMPESTA, 6. Obravnava proti morilecu grofa Tisze je končana. Morilec Kapi je bil obsojen na smrt, a Gärtner, ki je sokriv umora, na 14 let ječe. Drugi obtoženci so bili oproščeni.

Anglija

Anglija in Avstrija o posredovanju med Avstrijo in Ogrsko

LONDON, 6. Angleška vlada ni smatrala, da je treba sprejeti italijanski predlog, naj bi se rok za izpraznitev Zaprane Ogrske podaljšal za 6 dni. Pač pa je Anglija sprejela predlog glede posredovanja italijanskega ministra za zunanje zadeve.

Reuterjev dopisni urad je objavil o tej zadevi noto, v kateri se pravi: Redne ogrske čete so izpraznile Burgenland v roku, ki je določen v notni zaveznikov. Orožništvo razen enega bataljona, ki je sporazumno z medzaveznikiško komisijo ostal v Sopronju, se je tudi umeknilo. Italijanski predlog o posredovanju med Avstrijo in Ogrsko bo morala proučiti poslaniška konferenca.

Francija

Velika železniška nesreča pri Batignolles

PARIZ, 6. Pri Batignollesu se je dogodila velika železniška nesreča. Vlak št. 333, ki je zapustil postajo Saint Lazare ob 18, se je moral ustaviti, ker so se bili nekateri vagoni odpreli. Med tem je prisopihal po isti progi vlak št. 233 in je zaneljal v stoječi vlak. Štirje potniki so bili ubiti, 17 jih je bilo težko in 50 lahko ranjenih.

Reka

Otvoritev ustavodajne skupščine Zanella izvoljen za predsednika

REKA, 6. Včeraj je bila otvorjena ustavodajna skupščina reške države. Pri otvoritvi so bili vsi člani avtonomistične večine pod vodstvom prof. Zanella in zastopniki manjšine (demokrati, nacionalisti, ljudska stranka). Od fašistov je bil prisoten samo stotnik Host Venturi.

Skupščino je otvoril poverjenik italijanske vlade general Amanteo. Imel je kratek govor, ki ga je manjšina burno prodravljala. Nato je general Amanteo povabil najstarejšega člana skupščine Raicicha, naj prevzame začasno predsedništvo. Čim je posl. Raicich prevzel predsedstvo, so se izvolile komisije za overovljenje volitev. Nato je bil posl. Rudan izvoljen za predsednika skupščine, za podpredsednika pa avtonomist Bissi in pristaš manjšine prof. Depoli.

Zatem je dobil besedo voditelj avtonomistične stranke Zanella. Imel je daljši govor, v katerem je obrazložil, kako je prišlo do neodvisnosti Reke, in naglašal zasluge vojske stranke, da je Reka dosegla svobodo. Za to svojo svobodo se ima zahvaliti v enaki meri Italiji in Jugoslaviji. Reka ima nalogo, da bo nekak sklep med Italijo in Jugoslavijo. V notranji politiki bo njegova stranka delala na to, da se država pomiri in da se vzpostavi red.

Nato je govoril kom. Bellasich v ime manjšine. Izjavil je, da bo manjšina vstrajala pri svojem programu, ki vsebuje zahtevo po aneksiji k Italiji. Opozicija je prepričana, da se bo nova vlada morala naslanjati na Italijo.

Zatem se je vršila volitev predsednika začasne vlade. Izvoljen je bil načelnik avtonomistov Zanella, ki je dobil vse glasove večine, dočim so pristaši manjšine oddali bele glasovnice.

Predsednik začasne vlade bo tudi po glavar države, dokler ustavodajna skupščina ne izdela ustave.

Zanella se je zahvalil za zaupanje, ki mu ga je izrazila skupščina, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja je sklicana za 8. oktobra.

Mala Azija

Položaj na maloazijskem bojišču

LONDON, 6. Listu »Daily Express« javljajo iz Carigrada, da utrjujejo Grki svoje zimske položaje vzhodno od Eski Sehra. Grki so opustošili vse kraje med Polaki in Sejd Gazi.

CARIGRAD, 5. Zadnje vesti iz Male Azije pravijo, da turške čete dalje prodirajo, ker hočejo Grke preprečiti, da bi se zbrali pri Ine heju. Mesto Eski Sehr je skoraj popolnoma obkoljeno. Govori se, da so oddelki turške konjice zavzeli mesti Bulvadiz in Tekaj blizu Afium Karahisarja in da prodirajo dalje. Močne kolone gredo proti Tulu Bunarju in ogrožajo umikanje grških čet.

Grki javljajo o novih zmagah v Mali Aziji

ATENE, 6. Grško vojno poročilo od 4. t. m. pravi: Na fronti pri Afium Karahisarju se nadaljuje naša ofenziva proti turškim četam. Sovražnik se je umaknil na vsej fronti ter je imel velike zgube. VI. turška divizija, ki je branila vishave pri Polidziku, je bila popolnoma poražena. Naše zgube so neznatne.

Japonska

Japonski cesar na smrti postelji

TOKIO, 5. Uradno poročilo z japonskega dvora pravi, da se je cesarjevo zdravje zelo poslabšalo, tako da se pričakuje vsak hip nastop smrti.

Zveza narodov

Občni zbor Zveze narodov zaključen

ZENEVA, 6. Na večeršnjem popoldanski seji so bili dosedajni izredni člani odbora Zveze narodov zopet potrjeni. S tem je bil dneveni red izčrpan in predsednik je nato pozdravil odposlance in zaključil letošnje zasedanje obnega zbora.

Delavsko gibanje

Italijanska socialistična stranka na razpotju. Iz Rima poročajo da je posl. Costantino Lazzari izročil vodstvu ital. social. stranke predlog, naj bi se Turati in njegovi pristaši, t. j. ona struja, ki priporoča sodelovanje z meščanskimi strankami, izključili iz stranke; ta predlog je namenjen za predstoječi strankarski kongres. Ako bi kongres sprejel Lazzarijev predlog, bi se s tem izpolnili pogoji za sprejem it. soc. stranke v III. internacionalo. Lazzari je eden izmed ustanoviteljev socialističnega gibanja v Italiji in bivši glavni tajnik ital. social. stranke. Treba mu je priznati, da je eden izmed najuglednejših, najbolj poštenih in iskrenih italijanskih socialistov. Njegovo stališče je lahko tako ali drugačno, ali vedno odgovarja njegova politika le njegovemu najglobljejšemu prepričanju, brez najmanjše sence osebnega ali strankarskega oportunizma. Do nedavno, in sicer še na zadnjem strankarskem kongresu v Livornu je bil Lazzari odločen nasprotnik izključanja reformističnih turatijancev iz stranke in sicer radi tega, ker je bil prepričan, da so italijanski reformisti boljše nego nemški šajdemasnovci, toda najnovejša taktika reformistov, ki javno priporočajo sodelovanje z meščanskimi strankami, je Lazzarija brzokone prepričala, da tudi italijanski reformisti gredo po poti nemških in vseh drugih reformistov, vsled česar prodaga sedaj njih izključitev.

Ta najnovejši Lazzarijev korak nam dokazuje, da mora tudi delavsko gibanje v Italiji fatalno iti skozi vse one faze razvoja, kakor v drugih deželah in da bomo tudi v Italiji kmalu imeli tri delavske stranke, t. j. reformistično Turatijevo, srednjo stranko v smislu Lazzarijevega predloga in komunistično. Morda se bo social. stranka razcepila že na prihodnjem kongresu ali pa pozneje, že sedaj pa je popolnoma gotovo, da se bo razcepila. Ko se srednja stranka loči od reformistov, bo sprejeta v III. internacionalo in se gotovi spoji s sedanjo komunistično stranko v novo zedinjeno komunistično stranko, kakor se je to dogodilo na Nemškem. Iz zedinjene komunistične stranke pa potem skoraj gotovo izstopijo bolj radikalni levi elementi, ki po vzoru Nemcev, Holandcev in Angležev osnujejo novo neodvisno komunistično stranko.

Odlok o razorožitvi državljanov

Iz Rima poročajo, da je objavil službeni list »Gazzetta Ufficiale« od 5. t. m. odlok z veljavo zakona, kateri vsebuje določbe za udušitev protizakonitega posredovanja in nošnje orožja. Besedilo odloka je sledeče:

1. člen. Kazni, ki jih določata 23. in 24. člen zakona od 2. julija 1908. št. 319 za ranitve, povzročene z orožjem, in za prestopke glede nošnje orožja, se razlagajo na sledeči način: a) do nosi kod izven lastnega stanovanja ali njegovih pritisklin z železom okovane gorjače, palice z nabrušeno špičo ali žilavke katerekoli vrste, oblike in dimenzije.

2. člen. Povelje, naj se zapro, se lahko izda proti osebam, ki so obdolžene: 1. kaznivih dejanj po predločenem členu ter po 460., 461., 462., 463., 464. in 468. členu kazenskega zakonika; 2. kaznivih dejanj, katera so predvidena in za katera so določene kazni v 11., 19. in 20. členu zakona o javni varnosti, ki je bil odobren s kraljevim odlokom od 30. junija 1869. št. 61 (3. serija); v 23. in 4. členu zakona od 2. julija 1908. št. 319; v 5. in 6. členu odloka od 3. avgusta 1919. št. 1360 ter v 1. členu zakona od 24. decembra 1920. št. 1819.

3. člen. Glede kaznivih dejanj, o katerih govorita predloča člena, se je treba bavati po nastopnih določbah: a) obdolžencem se ne more dovoliti, da ostanejo začasno na svobodi; b) v takih primerih ne more sodnik odrediti odložitve izvršitve obsodbe ter odložitve vpisa obsodbe v spričevalo sodnega oblaštva.

4. člen. Določba, ki jo vsebuje zadnji odstavek 17. člena goriemenejega zakona o javni varnosti, se razveljavi. Prespekt torej ne more dati dovoljenja za nošnjo orožja v onem slučaju, v katerem ga predvideva ta odstavek.

5. člen. Pričujoči odlok z veljavo zakona ima veljavo od dneva, ko je bil razglašen v listu »Gazzetta Ufficiale del Regno«, vse do konca marca 1922.

6. člen. V postopanjih, katero so se uveljavila pred to razglasitvijo, se lahko uporabljajo določbe predhodnih 2. in 3. člena, v kolikor stanje gotimenovanih postopanj to dovoljuje.

7. člen. Pričujoči odlok se bo predložil parlamentu, da se izpremeni v zakon.

Ministrski predsednik Bonomi je poslal prefektom okrožnico, v kateri jim daja natančna in podrobna navodila, kako naj ravna, da se bo dosegel v polni meri tisti uspeh, ki pričakuje vlada da ga bo imel odlok. Predvsem polaga ministrski predsednik odgovornost činiteljem na srce, da se morajo na novi odlok opozoriti vsi organi javne varnosti. Organi naj nastopajo strogo in naj vsakogar, ki se pregreši proti veljavnim določbam, aretirajo, obdržijo v zaporu ter vložijo ovadbo pri predstojnem sodnem oblastvu. Dalje pravi okrožnica, da morajo varnostna oblastva vselej, kadar se kdo zasači, da nosi orožje protipostavno, napraviti pri dotičniku hišno preiskavo. Tudi morajo oblastva s vsi strogojstvom uveljavljati določbe odloka od 3. avgusta 1919. št. 1360 o neznanosti in izročitvi orožja in raznesil. Prefekti imajo preklatic vsa dovoljenja za nošenje orožja, ki so bila dana mladoletnim, četudi izpuščenim iz očetovske oblasti. Oblastvom se nalaga, naj revidirajo vobče vsa dovoljenja za nošenje orožja ter čim bolj skrajšajo število orožnih listov, ki je že pretirano. Glede preklica in revizije se bo občinstvo poučilo o oglaših, kakor določa 18. člen zakona o javni varnosti. 5. točka okrož. se glasi: »Gospodje prefekti bodo morali posvečati svojo pozornost formaciji obojroženih zborov, kateri spadajo pod kazensko določila 253. in 254. člena italijanskega kazenskega zakonika brez ozira na to, ali je njihov namen, izvrševati kazniva dejanja, ali ne. Zlasti pa ne bodo dovoljevali prefekti (11. člen zakona o javni varnosti in 10. člen odnosnega pravilnika) obhodov obojroženih čet v obliki vojaških nastopov ter opozarjali, da se bodo uveljavile proti kršiteljem zakona pooblastitve najnovejšega odloka o veljavo zakona o razorožitvi državljanov.« Okrožnica zaključuje s pozivom, naj oblastva strogo nadzorujejo trgovino z orožjem ter naj vsaki mesec ministrstvu natančno poročajo o položaju. Pri izvrševanju svoje naloge naj pa oblastva stopijo v stik s činitelji javnega mnenja in najupljuje širši državljanji, zakaj »noben kazenski zakon in noben ukrep policije ne zamore sam od sebe spremeniti stanje vsled pobude k nasilju do krajnosti razburkanih duhov.«

To sta odloki in okrožnica. Dasi ne dvomimo o dobri veri ministrskega predsednika, mislimo vendar, da ne bosta imela niti odlok niti okrožnica zaželene uspeha. Mere, ki jih predvidevata, ne bodo zadostovale. Zlasti nima nobene pomena, nalagati oblastvom, naj »posvečajo svojo pozornost formaciji obojroženih zborov«, dokler se obstoječe na vojaški način obojrožene organizacije ne razpustijo, kajti že obstoječe obojrožene organizacije so zadostna hrana za nered in izgred, ki vzmirjajo prebivalstvo.

Domače vesti

Poročil se je 5. t. m. gosp. Janko Grampovčan uradnik pri gospodarski zvezi v Ljubljani iz znane rodbine na Vrhniki, z gđ. Tončko Barga doma iz Stare vasi pri Postojni. Vrlima mlado poročencema obilo sreče.

Naša »perfidija«. »Piccolo« je zagrabil po večerjani naši notici pod naslovom »Trstu grozi polom«. Iztrgal pa je iz sestavka le tiste stavke, ki so mu bili v prilog, da nam more očitati perfidnost. Mi smo sicer citirali svojedobno sodbo nemškega lista. Da pa to ni naše mnenje, je razvidno iz vsega besedila, ki ga je »Piccolo« izpustil, in ker smo izrecno priznali, da se italijanska vlada trudi, da bi pomagala, da pa jo pri tem ovirajo predstavniki interesov drugih lov v kraljevstvu. A to je dejstvo, ki ga priznavajo tudi mnogi italijanski listi pri nas in v kraljevstvu. Neki tržaški nacionalistični list je govoril pred kratkim celo o neki zaroti (conspirazione) proti Trstu. In tudi vsi zadnji dogodki v Trstu potrjujejo, da v resnici obstoji tak navzkrižje interesov. Kako nam more torej »Piccolo« očitati perfidnost ali celo sovraštvo proti državi, če ugotavljamo isto, o čemer govorijo tudi italijanski listi? Ali ni marveč resnična perfidnost v tem da je »Piccolo« potajil ravno tisti del naše izjave, ki je kazal naš pošten namen? Saj smo vendar državljanji Italije! Saj je naša gospodarska usoda navezana tudi na usodo Trsta! Kako naj bi torej ne želeli, da se Trst reši iz sedanjega krize?

Na poti k polomu! In amerišanski dolar, ki je pred vojno stal približno 5 kron, stane na Dunaju, po borznem tečaju dne 23. sept. t. l., že 1809 avstrijskih kron in 5427 poljskih mark. In švicarski frank, čigar vrednost je bila pred vojno manjša od ene avstrijske kro- ne, stane sedaj skoro 315 kron, na Poljskem pa skoraj 1000 poljskih mark; za eno švicarsko stotinko treba je torej sedaj plačati 3 kro- ne in 15 stotink, oziroma 10 poljskih mark. Kilogram svinjskega sala stane na Dunaju 570 kron in mesarji trdijo, da ga bodo morali kmalu prodajati po 1000 kron. Nekemu čistil- cu kanalov na Dunaju so te dni ukradli par škornjev vrednih 20.000 kron. Kdo bi si bil nekdaj mislil, da bodo čistilci kanalov postali taki »kapitalisti«; v poljskih markah bi stali ukradeni škornji celo 60.000. Bilo bi res za- nimivo vedeti, kako daleč pridemo se z valuti- nim pustom.

Ne tako naglo, kakor avstrijska ali pa celo poljska, vendar stalno pada tudi italijanska valuta, ki je padla že pod četrtino svoje prejš- nje vrednosti. Dosedanja izkušnja nas uči, da navadno pada valuta le polagoma, dokler do- spe do ene desetine svoje normalne vredno- sti; ko prekoravimo to mejo, pa postane pot navzdol mnogo bolj strma, vsled česar pada tudi valuta z vedno večjo brzino, dokler ne do- pe na dno gospodarskega poloma.

Zanimivo je pri tem, da se nahajajo na Du- naju — kakor poročajo listi — taki tepci, ki se mučijo s ponarjanjem avstrijskih deset-

kronskih bankovcev. Mari ni škoda papirja, in — dela?

Nov šolski boj. Pod tem naslovom se bavi boccenski list »Der Tiroler« z dekretom ita- lijske vlade, ki bo silil italijanski govoreče stariše, da mrajo svoje otroke pošiljati v ita- lijansko šolo in ki jim strogo prepoveduje po- šiljati deca v slovenske ali nemško ljudsko šolo. Mi smo že povedali svoje mnenje o tem dekretu-zakonu. »Der Tiroler« meni, da hoče biti ministrski svet na eni strani tolmač še veljavnega avstrijskega zakona, na drugi stra- ni pa da omenjeni dekret nasprotuje toliko besedilu, kolikor duhu tega zakona. Po av- strijskem zakonu so mogli nemški stariši po- šiljati otroke v laške, laški pa v nemške šole. To je bilo popolnoma prepovedano njihovi vo- lji. Novi zakon pa hoče — tako pravi rečni list — odpraviti to svobodo. V soglasju z nami izjavlja »Der Tiroler«, da nima nič proti temu, da se italijanskim otrokom daje možnost pouka v materinem jeziku, ne priznava pa te potrebe za malo število 15 otrok. Načelnemu ministru pa da niti ne gre za to, marveč je hotel pokloniti dar nacionalistom, ki so bili zbrani na zborovanju šolskega društva »Dante Alighieri«. Rečeni zakon da je torej koncesija najhujšim nasprotnikom Nemcev — torej ude- rec tem poslednjim. Tirolski list naglašja, da mora biti izključno le starišem prepuščena iz- bira šole, v kateri hočejo vzgajati svoje otro- ke. Na to opozarja na — kakor pravi — go- rostane posledice, če se ta zakon uveljavi. Ustanavlja namreč krivično in hudo zapa- stavljanje neitalijanskih državljanov. Hoče braniti le italijanske državljane pred razoro- dovanjem, otroke Nemcev in Slovanov pa bo- do tudi nadalje — z vabami in grožnjami — silili v italijanske šole in jih tako raznaro- dovali. To nam dokazuje — tako zaključuje — da novemu zakonu ni toliko na tem, da bi branil italijansko narodnost, marveč stremi le po poitalijančevanju neitalijanskih otrok. — Soglašamo. Vendar pa ponavljamo svojo izjavo, da bi se sprijaznili tudi s tem zakonom, toda, to edino le pod pogojem, da bo ista mera veljala tudi za nas, da se namreč usta- novi povsod možnost našim otrokom za pouk v materinem jeziku! Nočemo biti državljani druge vrste, ker v redni državi so ali bi mo- rali biti vsi državljani enaki pred zakonom!

Kraljevo potovanje v nove pokrajine. Agen- cija Stefani javlja: »Ukrenjeno je vse potrebno za potovanje kralja in kraljice po novih po- krajinah. Obisk kraljeve dvojice v Tridentini- ski Benečiji dne 11. t. m., na dan obletnice odkritja Dantejevega spomenika v Tridentu. Obisk mest Tridenta in Rovereta, kraljev ob- Gornji Adizi do Brenerja in krajev, ki so bili opustošeni vsled vojne, bo trajal štiri dni. V Julijsko pokrajino pride kralj po končani ve- liki svečanosti, ki se bo vršila v Rimu v po- čestčenje neznanega vojaka. Tržaško mesto želi, da bi kralj prišel v Trst na dan obletnice svojega prvega obiska v Trstu takoj po pre- mirju.«

Davek. Kr. uprava davkov v Trstu I. nazna- cha: S 1. oktobrom 1921. je zapadel četrti četrtletni obrok davka na obrt. Davek se ima plačati v davčnem uradu na trgu Chiesa Evan- gelica 2, l. — Trst, 6. oktobra 1921. — Kr. uprava davkov Trst I.

Za bivše orožnike. Vsi orožniki, ki so slu- žili pod bivšo upravo in ki bivaajo v Julijski Benečiji, so povabljeni, da obvestijo urad za mirovno pogodbo (l'Ufficio Tratt.) v ulici Ge- nova št. 4: o svojem državljanstvu, o seda- njem službovanju, ali imajo pravico do pri- hrankov pri fondih dotičnega starega orožni- škega poveljstva za nabavljanje obleke, če imajo poravnati dolgove pri rečenih fondih, če imajo še dobiti plačo od bivše avstrijske uprave, in naj podajo sploh vsa pojasnila, ki so potrebna za sklep pogodbe med vsemi dr- žavami-naslednicami Avstrije, ki naj določi sedanji položaj teh orožnikov.

Od sv. Ivana. V soboto, 1. t. m. se je pri nas otvoril zasebni slovenski otroški vrtec. Spre- jemajo se dečki in deklice od 3.—6. leta sta- rosti. Pouk traja od 8 in pol do 1. ure popo- l. Slovenski stariši vpišejo svoje otroke v do- mači vrtec, ker le tam se bodo duševno in te- lesno razvijali.

Otroško zabavišče pravoslavne cerkvene občine se odpre v ponedeljek. Otroci ostanejo v zabavišču od 9. ure popoldne do 4. popo- l. dne ter dobivajo med tem dvakrat jedi. Druga pojasnila se bodo dobivala povodom vpisa. Vpisovanje bo danes v petek in v soboto od 10. ure do poludne.

Sola »Glasbene Matice«. Radi izredni raz- mer se bo nadaljevalo vpisovanje v šolo »Gl. M.« za mesto, Rojan in Sv. Ivan jutri in vsak dan od 9.—12 in od 15.—18. ulici Torre bian- ca, 39, l., za šentjakovski okraj jutri od 15.—18 v otroškem vrtcu pri sv. Jakobu. Vpisani go- jenci, ki se niso še zglasili radi urnika, naj se javijo v času vpisovanja.

Letno poročilo »Glasbene Matice« je izšlo pred kratkim in se dobiva pri društvenem šolskem vodstvu in v trgovini g. Štöke.

Tržaško kolezarsko društvo »Balkan« skli- cuje za danes zvečer važno odobrovo sejo, na katero so vabljivi tudi vsi člani, ki se ne bodo udeležili dirke in tekem.

Odobrova seja »Organizacije osekbnic vo- jniških sirot« v Trstu bo v soboto, 8. t. m. ob 4 popoldne.

Vodstvo otroškega vrtca pri Sv. Jakobu. Vabi one stariše, kateri nameravajo vpišati otroke v vrtec, naj jih nemudoma vpišejo. — Vpisovanje se vrši vsak dan od 9.—13. ure.

Kmetijsko-vrtnarska zadruga vabi svoje od- bornike na sejo, ki se bo vršila v nedeljo ob 9. uri.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico skli- cuje za nedeljo, 9. oktobra ob 1. uri občni zbor v katarinški šoli s sledečim dnevnim re- dom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Volitev ene- ga člana v upravni odbor Zveze. 3. Razno. Priporočila se mnogostevila udeležba. — Za odbor: Ivan Daneu, t. č. predsednik.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico bo imelo v soboto, 8. t. m. ob 4. uri popoldne redno sejo v navadnih prostorih. Naproseni so vsi odborniki, da se udeležijo polnošte- vilno. — Ivan Daneu, t. č. predsednik.

Služatelji kr. veterinarske visoke šole v Za- grebu pozor! Na kr. veterinarski visoki šoli v Zagrebu se ne bodo vršila predavanja za slu- šatelje V. semestra v zimskem semestru šol- skega leta 1921.—1922, pa se zato opozarjajo, da bodo morali nadaljevati svoje visoke nauke na inozemskih veterinarskih visokih šolah. Obenem se slušatelji, ki so že uživali štipen- dije, ako so iz Hrvaške, Slavonije in Med- murja, opozarjajo, da morajo svoje po- predpis sestavljene prošnje takoj predložiti kr. hr. slav. dež. vladi, poverjeniku za narod- no gospodarstvo, odesku na veterinarsko, radi nadaljnjega uradovanja, a oni iz Istre po- verjeniku za notranje posele, odesku na Istro, isto tako tudi oni slušatelji, ki jih dose- daj niso uživali, ako reflektirajo na eventualno podelitve štipendije za nauke v inozemstvu, v

kolikor eni in drugi niso že vložili prošnje za- vedenemu oblastvom ali poverjeniku za uk- lin bogocastje.

Protestirali pa moramo proti temu, da so oblasti šele sedaj prioblete ta razglas, to je v zadnjem času k / i stavljajo s tem naše sluša- telje-veterinarje v veliko zadrego, kam naj gredo sedaj. Ali ni bila dolžnost gospoda po- verjenika za prosveto, da bi se informiral na inozemskih visokih šolah, ali sprejmejo naše visokošolce V. semestra in v kakem številu ter da bi bil obvestil o tem javnost in dijaštvo.

Kdo je okračenec? V sredo, 5. t. m., popo- l. dne, po odhodu ljubljanskega osebnega vlaka (15.20), je bilo aretiranih na tržaškem glav- nem kolodvoru par tatičev, ki so se izdali z zapravljivim popivanjem. Pri enem teh areti- rancev so našli listino z večjo svoto denarja v lirah in dinarjih. V listnici se je nahajal tudi listič, na katerem je bil zabeležen moj zaseb- ni tržaški naslov in poleg tega tudi še priimek »Mandić«, pisan s hrvaškim mehkim »č«, po- leg lističa pa fotografija 6 do 8 letnega dečka z otroško »raketo« za metanje žoge v rokah. Ta slika je očitno odrezana od večje slike, na kateri je bila upodobljena poleg dečka sto- ječa ženska, ki drži svojo levo roko na deč- kovi levi rami. Okračenec naj se zgleda na tr- žaški kvesturi. — Anton Ekar, urednik.

Iz tržaškega življenja

Požar v bivši čistilnici riža pri železniški postaji Sv. Andreja. Včeraj jutraj okoli 8. ure je nekdo telefoniral glavni postaji ognjega- sencev, da je izbruhnil nevaren požar v poslopiu, kjer se je nahajala svoj čas čistilnica riža, v ulici Campo Marzio (v bližini železniške po- staje Sv. Andreja.) Kmalu so bili na licu mesta ognjegasci in začeli brizgati z vodo po bližnjih poslopijih, posebno pa po vojaškem skladišču, kjer so ležale ogromne množine vojaških oblek in perila, da bi se ogenj ne raznesel dalje. Po dolgem trudu se je posrečilo ognje- gascem reči bližnja poslopja, da jih ni objel plamen.

V poslopiju bivše čistilnice riža je zgorelo kakih 15.000 bal sena, ki so bile last tvrdke Mattucci. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, zna- ša nad pol milijona. Ni se moglo še dognati, ali je izbruhnil ogenj po nesreči ali pa ga je zane- tila zlobna roka. Ob 1. uri popoldne je še tu pa tam gorelo po skladiščih čistilnice, a ne- varnost je minula.

Pogorišče so si prišli ogledati podkomisar Crispo Moncada, kvestor Perilli in nekaj vi- šjih častnikov.

Fašisti in pijanec. Bilo je pred snočnim okoli 7. ure. Mimo sedeža fašistov v ulici Gabriele D'Annunzio se je prigrabil pijanec in začel nekaj vpiti, kar je fašiste tako razkačilo, da so prišli iz sedeža z okovanimi palicami, prišli pijanca za prsa in začeli udarjati po njem, da so mu pokale kosti. Ko so ga počeno premlatili, se jim je zasmilil: prišli so ga pod pazduho in ga spremili v sedež, kjer so mu jih našli z besedami. Končno so poklicali zeleni križ, ki je dal odpeljati obojevalca Boga Baha v mestno bolnišnico.

Ob 8. uri je drdrala čez trg Unità kočija, v kateri so sedeli štirje mladeniči in vpili isto kot pijanec.

Fašisti, ki so sedeli ob tistem času v kavar- ni »Specchi« in slišal vpitje, so zapustili ka- varno in zasledovali kočijo. Trem mladenič- em, ki so še pravočasno opazili, da jih zasle- dujejo fašisti, se je posrečilo skočiti s kočije in pobegeti, dočim so fašisti četrtega prišli in ga namazali s palicami. Piše se: Anton Gasparini, stanujoč v ulici Media št. 4.

Pedeset aretirancev. Policijski komisariat v ulici A. Vespucci je aretirat za časa stavke 50 oseb. Vrhu tega sta bila aretirana še dva fašista, ki bosta obdržana radi tega, ker se je našlo pri njih orožje. Fašista se piše: Leon- ard Fromme (pri njem so našli samokres) in Emil Scheidler (pri njem so našli bodalo in eno petardo.)

Vesti z Goriškega

Nesreča na trgu Ponte Rosso. »Edinost« je poročala, da je zadela ena izmed krogel, ki jih je izstrelila Albrechtova proti Novelličevi, po naključju Rozino Coljevo. Usoda je hotela, da je bila krogla smrtna. Rozina Colja, dekle v cvetu dvajsetega leta starosti, je rojena v Škrbini na Krasu. Pozemeljski ostanki mlade žrtve se bodo peljali danes, 7. t. m. ob 9. uri iz mrtvašnice mestne bolnišnice k sv. Antonu novemu ter od tam v rojstvo vsa Škrbino na domače pokopališče. Sorodnikom poneseče- nega dekleta izrekamo k bridki izgubi naj- iskrenejše sožalje.

Šport

Tržaško kolezarsko društvo »Balkan« bo priredilo v nedeljo, 9. t. m. veliko cest- no dirko za »Primorsko prvenstvo leta 1921« na črti: Opčine — Stivan pri Devi- nu — Gorica — Kanal — Gorica — Ajdov- ščina — Razdrto — Senožeče — Štorje — Op- čine. Vsi, ki so poslali svoje prijave, so naproseni, da se dirke gotovo udeleže.

Oni, ki bi se še radi prijavili, lahko sto- re to do nedelje jutraj, pol ure pred dirko, vendar pa je želeli, da se vpišejo že prej ter tako olajšajo odboru delo.

Dirka se bo vršila ob vsakem vremenu v dveh skupinah: dirkačih in turistih. Po- sebno je pričakovati, da se v slednjo sku- pino prikladi čim največje število, upo- števa, da je to v resnici za turiste neka kratka tura brez odmorov, kjer bo lahko vsakdo uveljavil svojo vstrajnost, moč in spretnost. Tega dne se bo vršila tudi hodna in hitrostna tekma pod že objav- ljenimi pogoji. Nadalnja natančnejša po- ročila v jutrišnji številki.

Tržaško kolezarsko društvo »Balkan«, prosi posestnike avtomobilov, katerim se je že pisalo, da sodelujejo pri tej dir- ki, po možnosti brezplačno ali pa proti primerni odškodnini. Upoštevajo naj, da brez nikake zaslombe ni mogoče nikjer delovati in tako tudi ne v športu. Tudi motociklisti so naproseni, da sodelujejo.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Nab. pola g. Frana Babuder 220, nab. pola št. 254 g. Frana Renko-Sv. Jakob 18, N. S. 1700, Janko Gartner, sedaj v Valparaisu v spomin pok. mu prijatelja dr. Šima Kurelića 100, menjava 1100 rubljev, 550 nep. kron, 1 dolarji, 110 marke in ek. kro- ne 255 L. Zadnji izkaz: 136.902.80 L, 3959.50 din., 1100 rubljev, 550 nep. kron, 1 dol., 1.10 marke in 1 ek. kro- ne.

Škrpaj: 137.266.80 L in 5659.50 din.

DAROVI

Za CMD, daruje Marija Gruden ob priliki 50letnice svojega soproga L. 30. Denar hrani uprava.

Za svetoivanski otroški vrtec je darovaj g. Ivo Kante 5 lir. Srčna hvala. (Denar hrani blagajničarka.)

Gospodarstvo

TRŽNE CENE.

Trst, dne 6. oktobra 1921.

Krompir	1.40
Glavna zelje	1.40
Paradižniki	— 60
Radič	2.20
Malancane	1.80
Cebula	1.80
Citroni	— 25
Jajca	— 65
— 70	

Sadje:

Breskve	3.40
Hruške	3.20
Fige	2.60
Grozjke	3.60
Jabolka	2.80

Borzna poročila.

Tečaj

Trst, dne 6. oktobra 1921.

Jadranska banka	260
Cosulich	235
Dalmatia	316
Gerolmich	1400
Libera Tristina	543
Lloyd	1390
Lussino	700
Martiniolich	162
Oceanica	255
Premuda	345
Tripovich	310
Ampela	615
Cement Dalmatia	320
Cement Spalato	274

Tuja valuta na tržaškem trgu:

avstrijsko-nemške kro- ne	— 90	1.40
češkoslovaške kro- ne	26.00	26.50
dinarji	44.00	46.00
leji	20.50	21.50
marke	20.25	21.25
dolarji	24.55	24.75
francoski franki	180.00	181.00
švicarski franki	434.00	438.00
angleški funti papirnat	93.25	93.75
angleški funti, zlati	113.00	115.00
napoleoni	93.75	94.50

MALI OGLASI

NOVE POSTELJE za L. 95.—, vzmeti L. 70.—, zimnice L. 50.—, ponočne omare, umival- niki, chiffonier, omare, popolne sobe po iz- recno nizkih cenah. Ul. Fonderia 3. 1830

STARO ŽELEZO, med, bron, baker in svinec kupujem. Miheučič, via S. Francesco 10. 1828

LISICE KOŽE, neizdelane se prodajajo po ni- žki ceni. Ul. Gatter 23, II. 1829

NEAPELSKE in bolonske testenine ima v zalogi Avgust Pavanetto v Sežani. Vprašaj- te za pojasnila in uzorce. 1825

TROPINOVEC, rum, konjak, najfiniši izde- lek, po konkurenčnih cenah v zalogi Avgu- sta Pavaneta v Sežani. 1826

ISTRSKO, novo, belo vino, zajamčeno iz groznega soka, 10% stopinj, po originalnih cenah v zalogi Avgusta Pavaneta v Sežani. Na zahtevo se pošljejo uzorci. 1827

KMETOVALCI Kdor rabi nove kmetске vo- zove in plugje, naj se obrne na Frana Makuc gostilničarja v Cerknem. 1823

NA PRODAJ je lepo posestvo v lepem pro- metnem kraju blizu Maribora. Obstoji iz- novo zidane hiše, hlevov, 20 oralov njiv, gozdov in travnikov kjer se lahko redi 20 glav živine. Cena 400.000 Kron. Direktni in- teresi naj se obrnejo na lastnika Jožeta Zrnko, Račje pri Mariboru, Jugoslavija. 1824

HISA z devetimi prostori, vrtom, 300 trt, lep razgled, tik nad vrdejsko postajo se po- ugodni ceni proda. Naslov pri upravnistvu. 1816

VESTEN krojaški pomočnik za navadna dela išče službe kot tak v mestu, najraje v Po- stojni ali Gorici. Cenjene ponudbe pod »Vesten« na upravništvo »Edinosti«. 1817

KDOR želi idrijske čipke ter vštite in nevlite miljeje po izredno nizki ceni, naj vpošlje naslov upravništvu pod »Lästni izdelek«. 1818

POSESTVO ¼ ure oddaljen od Gorice, ob- stoječe iz vinogradov, sadovnjakov, polja, in gozda se proda po ugodni ceni 25.000 lir. M. Kerda, Volčjadraga. 1819

GOSPODICA želi vstopiti v službo kot pro- dajalka ali blagajničarka. Naslov pri upra- vnistvu. 1821

MLADENIČ iz poštene družine, vešč sloven- ščine, italijanščine in nemščine, z lepo pi- savo, zmoežen tudi pisarniškega dela, želi službe kot trgovski pomočnik, agent ali po- nik. Naslov pri upravnistvu. 1822

VELIKO POSESTVO. Iz proste roke je na- prodaj posestvo, oddaljeno ¼ ure od po- staje Sv. Lucija. Obstoji iz senožeči za 12 do 13 glav živine, velikega bukovega gozda, sadovnjaka, deloma na novo nasajenega. Poslopje je v dobrem stanju, krito z opeko. Posestvo leži v lepem solnčnatem kraju in rodovitni zemlji. Pojasnila daje Franc La- harnar, Idrija ob Bači 2, p. Sv. Lucija. 1815

KUPUJEM staro železo in svinec. Via del Olmo št. 4, Cerneca. 1723

KRONE, srebrne, zlate plačam po najvišji ceni Pertot, S. Francesco 15, II. nad. 1658.

SREBRNE kro- ne plačujem do L. 2.— komad. Alojzij Povh, Piazza Garibaldi 2, nova ve- lika prodajalna zlata in srebrnine. 1820

CUNJE, bele, velike, čiste, kupujem po L. 1.—4 Ulica Solitaria 1. 1771

NOVE POSTELJE za L. 120.—, vzmeti 70.—, zimnice 50.—, omare, umivalniki, omare s štirimi predali, schiffonier, mize in popolne sobe se prodajo po ugodnih cenah. Fonderia št. 3. 1791

SOBA, meblirana, čedna za enega ali dva uradnika ali vpokojenca, se odda. Naslov pri upravnistvu. 1803

POHIŠTVO za sobe in kuhinjo se pro- da. Eventuelno oddam stanovanje. Na- slov pri upravnistvu. (1804)

IZREDNA PRIJKA. Prodaj zimnice za 1 osebo po L. 55.— kakor tudi vzmeti po L. 70.—. Solitaria 1, Choen, skladišče. 1801

BEDNJE, velike in male, stiskalnico in mlatilnico prodam. Via Udine 18, skla- dišče vina. (1807)

SREBRNE kro- ne plačujem po L. 1.65. Via Valdirivo 36, II. 1777

POZORI Srebrne kro- ne in zlato po najvišjih cenah plačaje edini grossist Bellei Vita, Via Madonna 10, I. 38

V Opatiji se prodaj

dvonadstropna vila,

v sredini mesta na robu zdravilišnega parka, v bližini pristanišča parnikov in tramvajske postaje, obstoječa iz 15 sob, 5 sob pod streho, vse popolnoma opremljeno, vodovod in električna razsvetljava. Pism